

La Tribuna

La conservació del delta de l'Ebre des de l'òptica europea

Fa un any la Taula de Consens del Delta ja anunciava el procés de deteriorament permanent d'aquest espai i la falta d'eficàcia d'instruments fonamentals per a la seva protecció com són el pla hidrològic de l'Ebre o el pla de gestió Xarxa Natura 2000

Un any després no veiem el canvi de rumb i velocitat que necessitem per part de l'Administració catalana i espanyola. Si entre Barcelona i Madrid no ens aclaram, només ens deixen l'opció d'anar a Brussel·les i que la Comissió cridi a l'ordre a ambdues administracions

RAFAEL SÁNCHEZ
@diaridrtarragona

Director tècnic de la Taula Consens pel Delta

Ha estat assessor de la Comissió Europea en assumptes d'aigües i medi ambient. També assessor del Ministeri en Assumptes Comunitaris. Actualment és director tècnic de la Taula de Consens.

La Unió Europea ha desenvolupat en les últimes dècades els estàndards de protecció mediambiental més rigorosos del món. Dins del conjunt de normes comunitàries destaquen les directives, entre les quals es poden citar per la seva incidència en el delta de l'Ebre les relatives a les aus i els hàbitats (àmbit de conservació de la biodiversitat) o les directives marc sobre l'aigua i les estratègies marines.

A diferència del que es pot pensar, és important assenyalar que els objectius de planificació i gestió d'un espai com el Delta de l'Ebre no estan definits per Madrid o Barcelona. Aquests objectius queden fixats a nivell europeu en les corresponents directives, incloent-hi un sistema d'avaluació comú que permet conèixer en qualsevol país de la Unió (i de forma equiparable) l'estat de conservació dels elements naturals que s'han de conservar.

Sense excloure l'àmbit de la gestió de l'aigua, les majors evidències sobre el compliment de les obligacions comunitàries al delta de l'Ebre les trobem al voltant de la figura d'espai Xarxa Natura 2000. L'estàndard de conservació requerit per Europa per als hàbitats i espècies del Delta és aconseguir l'anomenat «estat de conservació favorable». Els informes de la Generalitat de Catalunya conclouen que només tres dels hàbitats d'interès comunitari presents al delta de l'Ebre (un 12%) es troben en un «estat de conservació favorable», al 56% en «estat de conservació desfavorable inadequat» i un 20% en «desfavorable dolent». Amb relació a les espècies d'interès comunitari diferents d'ocells, només una espècie (7%) es troba en un «estat de conservació favorable» i 12 espècies (85%) en «estat de conservació desfavorable dolent».

D'acord amb la Directiva Hàbitats, els Estats membres han de fixar les mesures de conservació necessàries que responguin a les exigències ecològiques dels hàbitats i les espècies d'interès comunitari amb la finalitat d'assolir l'estat de conservació favorable. A la vista de l'estat de les espècies presents al delta de l'Ebre queda evident que encara es deuen adoptar nombroses mesures per millorar els nivells de protecció dels hàbitats i espècies que no arriben a assolir l'estàndard europeu. Aquest seria el cas d'un clar incompliment de les obligacions comunitàries.

Però les directives són molt més estrictes davant qualsevol eventual deteriorament en l'estat de conservació, és a dir, si de vegades pot resultar impossible millorar (una cosa que s'ha de demostrar) el que resulta inadmissible per Brussel·les és empitjorar. Així, la Directiva Hàbitat també determina que «els Estats membres han d'adoptar les mesures apropiades per evitar el deteriorament dels hàbitats naturals i dels hàbitats d'espècies». Eilla de Buda seria un clar exemple d'un hàbitat prioritari en situació de degradació. L'ins-

trument de gestió de l'Espai establix que les llacunes costaneres no han de reduir la seva superfície. Des de 1998 (moment en el qual formalment es devia evitar el seu deteriorament) els Calaixos de Buda per efecte de la regressió marina han passat de 392 hectàrees a 322 en l'actualitat, incomplint indubtablement l'objectiu de mantenir la seva superfície. Aquesta és una altra mostra evident que no s'han adoptat les mesures necessàries per evitar el seu deteriorament.

La Comissió Europea és l'encairregada de controlar l'aplicació del Dret comunitari i garantir la seva aplicació uniforme a tota la UE. Així, per als supòsits en què la Comissió Europea detecta una possible infracció, comença la primera fase de «diàleg estructurat» amb l'Estat membre, a qui es convida a resoldre el problema de manera àgil. En cas de no resoldre el conflicte, la Comissió podrà iniciar un procediment d'infracció formal que, en última instància, pot acabar al Tribunal de Justícia de la Unió Europea amb les conseqüències i sancions corresponents. Aquest ha estat el cas de l'Espai Xarxa Natura 2000 de Doñana, on la Comissió ha

portat a Espanya al tribunal europeu i està pendent de la sanció condemnatòria per no evitar el deteriorament de l'espai. En el cas de delta de l'Ebre les evidències són encara molt més clares.

La Taula de Consens va néixer per reclamar les actuacions necessàries per conservar el Delta, alertant a les administracions responsables sobre les greus conseqüències de la inacció. En la presentació d'ara fa un any del Pla Delta davant els representants institucionals del més alt nivell, la Taula de Consens ja anunciava el procés de deteriorament permanent d'aquest espai i la falta d'eficàcia d'instruments fonamentals per a la protecció de Delta com són el pla hidrològic de l'Ebre o el pla de gestió Xarxa Natura 2000. Un any després no veiem el canvi de rumb i velocitat que necessitem per part de l'Administració catalana i espanyola.

Si entre Barcelona i Madrid no ens aclaram només ens deixen l'opció d'anar a Brussel·les i que la Comissió cridi a l'ordre a ambdues administracions per a que actuen d'una vegada en col·laboració i de forma coordinada per salvar aquest Delta.